

Bezpieczeństwo i odpowiedzialność

– gospodarka opakowaniami
po środkach ochrony roślin

20 lat Systemu PSOR

SYSTEM
ZBIÓRKI
OPAKOWAŃ
PSOR

 PSOR

Tekst i redakcja

Natalia Bączyk, dr Joanna Gałązka

Projekt graficzny, skład i przygotowanie do druku

Konrad Wienczatek

Korekta

Jowita Kostrzewa

© Copyright by Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin
Warszawa, 2024

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
psor@psor.pl, www.psor.pl

Operatorem Systemu PSOR jest firma REMONDIS Sp. z o.o.

systempsor.pl

Firmy wprowadzające środki ochrony roślin na polski rynek będące uczestnikami Systemu PSOR:
ADAMA Polska Sp. z o.o., ADAMA Manufacturing Poland S.A., ADAMA Fahrenheit B.V., ADAMA Agan Ltd., Agrecol Sp. z o.o., Agrifirm Polska Sp. z o.o., AGROVENA Sp. z o.o., AMAGRO Sp. z o.o., BASF Polska Sp. z o.o., BASF AGRO B.V., BASF Societas Europaea, Bayer Polska Sp. z o.o., Bros Sp. z o.o., CALDENA Sp. z o.o. sp. k., Certis Belchim B.V. Sp. z o.o. oddział w Polsce, Corteva Agriscience Poland Sp. z o.o., Corteva Agriscience International Sarl, Evergreen Garden Care Poland Sp. z o.o., Flora Sp. z o.o., FMC Agro Polska Sp. z o.o., FMC Switzerland Sarl, HAZERA Poland Sp. z o.o., Helm Polska Sp. z o.o., Innvigo Sp. z o.o., Intermag Sp. z o.o., Monsanto Polska Sp. z o.o., Nufarm Polska Sp. z o.o., Pestila II Sp. z o.o. Sp. k., SUMIN D. Czabańska, W. Czabański i Wspólnicy Sp. j., Pioneer Hi-Bred Poland Sp. z o.o., Proagri Sp. z o.o., PUH „Chemiroł” Sp. o.o., Qemetica Agricultural Solutions Poland S.A., SBM Life Science Sp. z o.o., SFP France, Sharda Cropchem Limited, Shandong Weifang Rainbow Chemical CO., Ltd., Sumi Agro Poland Sp. z o.o., Syngenta Polska Sp. z o.o., Themar Import Eksport Sp. z o.o., UPL Polska Sp. z o.o.

Bezpieczeństwo i odpowiedzialność

– gospodarka opakowaniami po środkach ochrony roślin

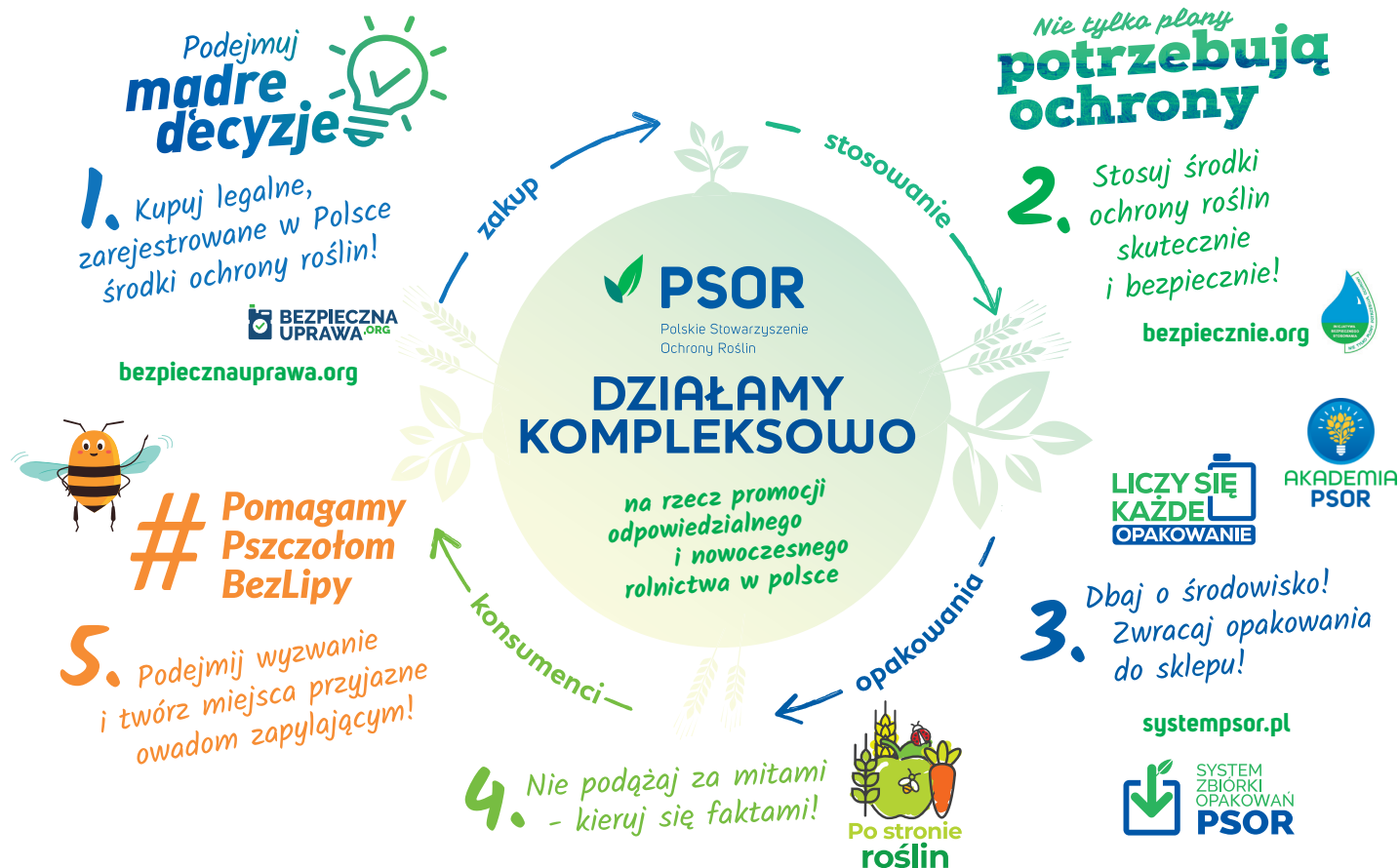
Warszawa, 2024

POLSKIE Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin skupia producentów i importerów środków ochrony roślin działających w Polsce. **W trosce o człowieka i środowisko naturalne realizujemy liczne kampanie informacyjne i edukacyjne na temat bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin.**

Promujemy dobre praktyki, proponujemy innowacyjne rozwiązania oraz wspieramy działania na rzecz czystości wód i bioróżnorodności. Działamy kompleksowo na rzecz promocji odpowiedzialnego i nowoczesnego rolnictwa w Polsce. Do takiej postawy zachęcamy producentów zaopatrujących rolnictwo, a także gospodarstwa, odbiorców i przetwórców produktów rolnych, sieci handlowe i konsumentów.

Jako branża środków ochrony roślin podejmujemy szereg działań mających na celu promowanie bardziej zrównoważonego i innowacyjnego rolnictwa. Poważnie podchodzimy do zmian i oczekiwań społecznych dotyczących produkcji żywności i ochrony środowiska inwestując w technologie oraz innowacyjne rozwiązania, poprawiające bezpieczeństwo stosowania środków ochrony roślin. Zobowiązania przyjęte przez branżę obejmują między innymi obszar gospodarki o obiegu zamkniętym oraz ochronę ludzi i środowiska.

System Zbiórki Opakowań PSOR – 20 lat skutecznego i odpowiedzialnego gospodarowania opakowaniami po środkach ochrony roślin

Wychodząc naprzeciw wymaganiom prawnym, związanym z gospodarką opakowaniami po środkach ochrony roślin, **w 2004 r. producenci i importerzy środków ochrony roślin zainicjowali powstanie Systemu Zbiórki Opakowań PSOR**. Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (PSOR) jest właścicielem i koordynatorem Systemu.

W ramach Systemu PSOR zbierane są opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi oraz opakowania po innych produktach niebezpiecznych stosowanych w rolnictwie. Od początku istnienia System adaptował się do zmieniającego się otoczenia prawnego, dzięki czemu jest dobrze zorganizowany i dostosowany do aktualnych wymogów prawnych.

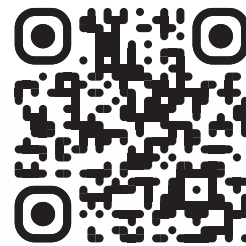
System Zbiórki Opakowań PSOR jest przykładem realizacji założeń rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) i **od 20 lat stanowi proste oraz skuteczne narzędzie gospodarowania pustymi opakowaniami po środkach ochrony roślin**, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, zapewniając właściwe zagospodarowanie odpadów w bezpieczny sposób zarówno dla ludzi, jak i środowiska.

Poziom zbiórki opakowań w latach 2004-2023

System PSOR

- ✓ powstał w **2004 r.** z inicjatywy producentów i importerów środków ochrony roślin,
- ✓ od **20 lat** stanowi sprawdzone i niezawodne narzędzie gospodarowania pustymi opakowaniami po środkach ochrony roślin,
- ✓ jest elementem gospodarki o obiegu zamkniętym,
- ✓ realizuje założenia rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP),
- ✓ działa na rzecz bezpieczeństwa ludzi i środowiska,
- ✓ przyczynia się do rozwoju nowoczesnego i zrównoważonego rolnictwa.

Zeskanuj, aby
wejść na stronę
systempsor.pl

bezpłatny
dla sklepów
i użytkowników

zasięg
ogólnopolski

zbiórka
odbywa się
przez cały rok

Uczestnicy Systemu PSOR

UŻYTKOWNICY

środków ochrony roślin mają obowiązek zwrotu do sklepu pustych i odpowiednio przygotowanych opakowań – trzykrotnie wypłukanych, suchych oraz zakręconych.

WPROWADZAJĄCY

środki ochrony roślin na rynek mają obowiązek organizowania i finansowania systemu zbiórki opakowań po wprowadzonych przez nich produktach.

POLSKIE STOWARZYSZENIE OCHRONY ROŚLIN (PSOR)

jest właścicielem Systemu PSOR.
Nadzoruje jego prawidłowe funkcjonowanie oraz prowadzi kampanię edukacyjną „Liczy się każde opakowanie”.

SPRZEDAWCY

środków ochrony roślin mają obowiązek informowania użytkowników, co należy zrobić z pustymi opakowaniami oraz przyjmowania pustych opakowań, o ile są one odpowiednio przygotowane.

OPERATOR

działa w imieniu wprowadzających. Odbiera opróżnione i wypłukane opakowania z punktów sprzedaży, a następnie przekazuje je do recyklingu i odzysku.

W Systemie PSOR jest
4 586 punktów sprzedaży
będących Punktami Odbioru
Opakowań.

W 2024 r. udział w Systemie
PSOR zadeklarowało
41 wprowadzających.

Zbiórka opakowań

W RAMACH SYSTEMU PSOR PRZYJMUJEMY:

- ✓ opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi,
- ✓ opakowania po innych środkach niebezpiecznych wykorzystywanych w rolnictwie, np. nawozach, adiuwantach czy produktach biobójczych.

ODDAWANE OPAKOWANIA MUSZĄ BYĆ:

- ✓ opróżnione, bez resztek produktów,
- ✓ czyste – trzykrotnie wypłukane,
- ✓ suche i zakręcone.

Zbiórka opakowań w ramach Systemu PSOR odbywa się według wysokich standardów jakościowych – w trosce o środowisko oraz bezpieczeństwo wszystkich osób uczestniczących w zbiórce, transporcie i zagospodarowaniu opakowań.

W ciągu 20 lat funkcjonowania Systemu PSOR zebraliśmy **31 005 ton opakowań.**

100% zebranych opakowań poddajemy dalszemu zagospodarowaniu.

Recykling opakowań

W pierwszej kolejności opakowania kierowane są do recyklingu. Inne sposoby utylizacji, takie jak odzysk energetyczny, stosowane są w ostateczności.

Opakowania poddawane są procesom recyklingu zgodnie z wymogami prawnymi i środowiskowymi, dzięki czemu w sposób bezpieczny są przywracane do obiegu, a surowce wtórne są ponownie wykorzystywane.

W 2023 r. **poddaliśmy recyklingowi 62% opakowań** po wprowadzonych na rynek produktach, dzięki czemu osiągnęliśmy wymagany ustawowo poziom recyklingu wynoszący 38%.

W latach 2013-2023 w ramach Systemu PSOR recyklingowi poddaliśmy około **11 600 ton opakowań.**

Naszym celem jest zapewnienie prawidłowego, bezpiecznego dla ludzi i środowiska zagospodarowania opakowań po środkach ochrony roślin. **W Systemie PSOR liczy się każde opakowanie.**

W RAMACH KAMPANII „LICZY SIĘ KAŻDE OPAKOWANIE”:

- ✓ **uczymy właściwego postępowania** z opakowaniami po środkach ochrony roślin,
- ✓ **wykorzystujemy różnorodne narzędzia** takie jak szkolenia, filmy, ulotki czy reklamy,
- ✓ **współpracujemy** z instytucjami państwowymi, izbami rolniczymi i innymi organizacjami,
- ✓ **prowadzimy stronę systempsor.pl**, która jest rzetelnym źródłem informacji dla użytkowników, sprzedawców i wprowadzających.

Szanowni Państwo!

Przedstawiamy raport podsumowujący 20 lat działania Systemu Zbiórki Opakowań PSOR.

Początki Systemu PSOR sięgają 2004 r. Czołowi producenci i importerzy środków ochrony roślin wystąpili wtedy z inicjatywą stworzenia i finansowania systemu zajmującego się zagospodarowaniem odpadów opakowaniowych powstających po produktach wprowadzanych przez nich na polski rynek.

W ten sposób użytkownicy środków ochrony roślin otrzymali bezpłatne i łatwe narzędzie, umożliwiające zagospodarowanie pustych opakowań po zużytych produktach w sposób odpowiedzialny, zgodny z prawem i bezpieczny dla środowiska.

Już w pierwszym roku zbiórki zebraliśmy 26% masy opakowań (515 ton) po środkach ochrony roślin wprowadzonych na rynek, a w czwartym roku zbiórki osiągnęliśmy poziom prawie 60% (1 310 ton). Nieustannie pracujemy, aby maksymalizować zbiórkę i utrzymać ją na bardzo wysokim poziomie. Dbamy również o to, aby jak najwięcej zebranych opakowań zostało poddanych recyklingowi.

W 2023 r. w ramach Systemu PSOR zebraliśmy 2 468 ton opakowań, z czego 92% poddaliśmy recyklingowi.

Obecnie System PSOR jest systemem dojrzałym, zaadaptowanym do zmian prawnych i operacyjnych na rynku odpadów. Przed nami kolejne wyzwania związane między innymi z wprowadzeniem do porządku prawnego przepisów dotyczących rozszerzonej odpowiedzialności producenta, które w praktyce System PSOR realizuje już od 20 lat. Niezależnie od wyzwań zawsze przyświeca nam jeden cel, jakim jest zapewnienie prawidłowego, bezpiecznego dla ludzi i środowiska zagospodarowania opakowań po środkach ochrony roślin.

System PSOR nie odniósłby sukcesu bez zaangażowania:

- ✔ **użytkowników środków ochrony roślin**, którzy coraz chętniej uczestniczą w zbiórce opakowań i każdego roku konsekwentnie udowadniają, że dbałość o środowisko naturalne jest dla nich istotna. Swoim postępowaniem rolnicy i ogrodnicy potwierdzają znajomość obowiązków wynikających z przepisów prawa i zasad dobrej praktyki rolniczej,
- ✔ **sprzedawców**, którzy nie tylko przyjmują opakowania, ale także pomagają w edukowaniu użytkowników w temacie zasad zbiórki i prawidłowego przygotowania opakowań. Cieszymy się, że w Systemie uczestniczy **ponad 4 500 sklepów**, dzięki czemu masa zebranych opakowań zwiększa się z każdym rokiem,
- ✔ **Operatora Systemu**, firmy Remondis odpowiadającej za fizyczną zbiórkę i bezpieczną utylizację opakowań oraz **pracowników Operatora**, którzy wspierają nas swoją wiedzą i zapewniają odbiór opakowań ze sklepów,
- ✔ **organizacji rolniczych, instytucji państwowych, jednostek naukowych, doradców oraz mediów rolniczych**, którzy wspólnie z nami informują i uczą użytkowników środków ochrony roślin w zakresie gospodarowania pustymi opakowaniami,
- ✔ **producentów i importerów środków ochrony roślin** działających na rzecz funkcjonowania i propagowania Systemu.

Dziękujemy!

Dariusz Sip

Przewodniczący Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin

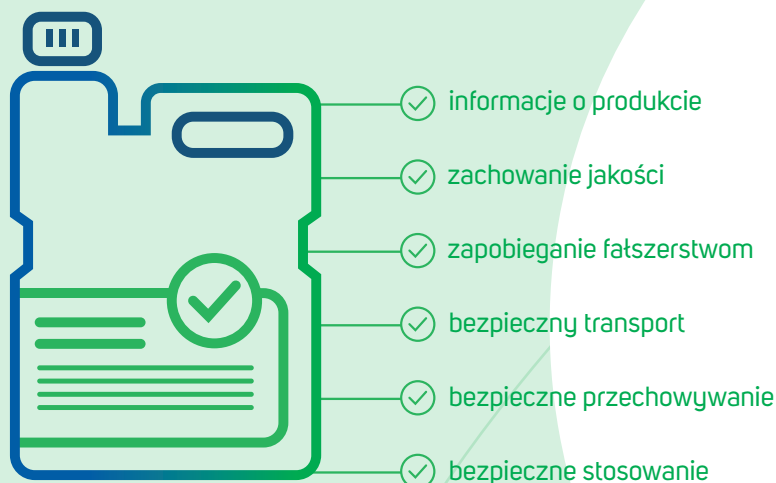
Spis treści:

Opakowania środków ochrony roślin	13
Wymagania prawne.....	13
Wymagania techniczne i kwestie praktyczne.....	15
Zapobieganie fałszerstwom	15
Closed Transfer Systems i zmiana wyglądu opakowań	17
Gospodarka o obiegu zamkniętym.....	18
Kod 15 01 10*	18
Zobowiązania branży.....	19
Systemy zbiórki opakowań w Europie i na świecie	19
Rozszerzona odpowiedzialność producenta	22
System Zbiórki Opakowań PSOR – o historii słów kilka	23
Jak działa System PSOR?.....	24
Zasady zwrotu opakowań.....	25
Punkty Odbioru Opakowań.....	27
Wprowadzający	28
Drugie życie opakowań	29
Edukacja kluczem do sukcesu	30
Nasze osiągnięcia	36
Podsumowanie zbiórki opakowań	38
System PSOR w liczbach.....	40
Wyzwania i przyszłość Systemu PSOR	42
Regulacje prawne i ROP	42
Zbiórka i recykling opakowań	42

Opakowania środków ochrony roślin

Opakowania środków ochrony roślin pełnią wiele istotnych funkcji. Przede wszystkim **zapewniają bezpieczeństwo zarówno ludzi, jak i środowiska na każdym etapie życia środków ochrony roślin**, czyli od momentu wprowadzenia produktów na rynek, poprzez ich stosowanie, aż po zagospodarowanie pustych opakowań.

Opakowania są zaprojektowane w taki sposób, aby spełnić wszystkie wymogi prawne niezbędne do wprowadzenia środka ochrony roślin na rynek, a jednocześnie

zapewnić funkcjonalność i odpowiedni poziom bezpieczeństwa operatora (czyli osoby wykonującej zabieg ochrony roślin) i środowiska. Chociaż opakowania pełnią nie tylko funkcje ochronne, ale również informacyjne, obie te funkcje mają kluczowy udział w zapewnieniu bezpieczeństwa. Jednym z podstawowych wymagań jest redagowanie wszystkich informacji zamieszczonych w etykiecie produktu w języku polskim.

Bezpieczeństwo ludzi
i środowiska jest priorytetem.

Na opakowaniu, oprócz podstawowych informacji o produkcie, znajdziemy także m.in. piktogramy ostrzegawcze, które są wskazówką odnośnie do prawidłowego zagospodarowania opakowań czy numer partii i datę produkcji, pozwalające zweryfikować czy produkt jest oryginalny i pełnowartościowy.

Wymagania prawne

Środki ochrony roślin to obok lekarstw najbardziej kontrolowana i uregulowana prawnie gałąź przemysłu chemicznego. Wiele aktów prawnych zarówno krajowych, jak i europejskich drobiazgowo reguluje wymagania, jakie muszą spełniać te produkty. Dotyczy to także opakowań. Środek ochrony roślin jest wprowadzany do obrotu i stosowany dopiero po uzyskaniu zezwolenia zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin. **Opakowania środków ochrony roślin podlegają procesowi oceny i rejestracji, który prowadzi Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi** na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej.

Opakowanie środka ochrony roślin musi spełnić szereg ściśle określonych wymagań prawnych zanim środek ochrony roślin zostanie dopuszczony do obrotu. Specyfikacja opakowań podlega weryfikacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zawarta na opakowaniu etykieta środka ochrony roślin również musi spełnić szereg wymogów. Przede wszystkim musi być w języku polskim, trwale przytwierdzona do opakowania. Etykieta powinna zawierać m.in. nazwę środka ochrony roślin, nazwę i adres posiadacza zezwolenia oraz numer zezwolenia, nazwę i stężenie każdej substancji czynnej, określenie rodzaju środka, jego przeznaczenie i sposób działania, zakres i terminy stosowania środka, dawki, warunki jego stosowania oraz piktogramy ostrzegawcze.

Zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin **opakowania jednostkowe środków ochrony roślin wprowadzane do obrotu muszą spełniać szereg wymagań**, które są określone w zezwoleniu na wprowadzanie środka ochrony roślin do obrotu lub pozwoleniu na handel równoległy.

Prawidłowo zaprojektowana etykieta środka ochrony roślin, zgodnie z wymaganiami prawnymi, informuje o zasadach prawidłowego stosowania preparatu oraz o dalszym postępowaniu z pustym opakowaniem po nim.

We wniosku o zezwolenie należy wskazać:

- ✓ rodzaj, pojemność oraz materiał, z jakiego opakowania zostały wykonane,
- ✓ informacje dotyczące przydatności opakowania, w tym pod względem jego wytrzymałości, szczelności i odporności na transport i przechowywanie,
- ✓ informację dotyczącą wytrzymałości opakowania i materiału na substancje w nim zawarte.

Oznacza to, że materiał, z jakiego są wykonane, oraz pojemność opakowania muszą być odpowiednio dostosowane do zawartości i właściwości środka.

Obecnie na rynku dostępne są opakowania wykonane najczęściej z materiału **HDPE** (polietylen wysokiej gęstości), który może być poddawany procesowi **recyklingu**, o czym więcej piszemy na stronie 29. Ze szkła wykonywane są jedynie opakowania o najmniejszej pojemności dla większego bezpieczeństwa i wygody użytkowników. A w przypadku środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników nieprofesjonalnych dość często stosuje się gotowe do użycia roztwory, sprzedawane w opakowaniach w formie spryskiwaczy.

Wymagania techniczne i kwestie praktyczne

Wytyczna w sprawie zatwierdzania opakowań środków ochrony roślin zawiera informacje takie jak opis opakowań (rozmiar, materiał i rodzaj opakowania, typ i wielkość zamknięcia), przydatność opakowań pod kątem ich wytrzymałości i odporności na transport oraz stabilność opakowań z określeniem odporności materiału na zawartość. Przede wszystkim opakowania środków ochrony roślin muszą być zaprojektowane w taki sposób, **aby nie mogły być pomyłone z opakowaniami produktów spożywczych** lub innych produktów np. pasz.

W procesie produkcji opakowań należy **dopasować rozmiar i objętość oraz materiał** opakowania do stężenia środka ochrony roślin i zalecanych warunków przechowywania. Opakowania powinny zapewnić stabilność (czyli jakość i pełnowartościowość) środka ochrony roślin podczas przechowywania zgodnie z okresem ważności preparatu.

Poza ważnymi aspektami technicznym dotyczącymi produkcji opakowania powinny być **wygodne w praktycznym zastosowaniu** – od transportu przez magazynowanie do przygotowywania roztworu do oprysku i odmierzania odpowiedniej ilości środka ochrony roślin. Z tego względu większe opakowania mają uchwyty, które umożliwiają łatwe przenoszenie, natomiast w przypadku mniejszych opakowań stosuje się żebrowania, które zapobiegają wysunięciu się butelki z ręki. Ponadto większość opakowań środków ochrony roślin dostępnych na rynku ma skalę pomiarową.

Zapobieganie fałszerstwom

Dostosowując się do wymagań prawnych, każdy producent środków ochrony roślin projektując opakowania, stara się jednocześnie umieścić na opakowaniu elementy identyfikacji marki oraz zabezpieczenia przed fałszerstwami. Dlatego przed zakupem preparatu zawsze warto odwiedzić stronę internetową producenta, aby sprawdzić, jak wygląda oryginalny produkt. **Produkty o innym wyglądzie oraz mające etykietę w obcym języku powinny wzbudzić czujność kupującego, ponieważ mogą nie być produktami oryginalnymi.**

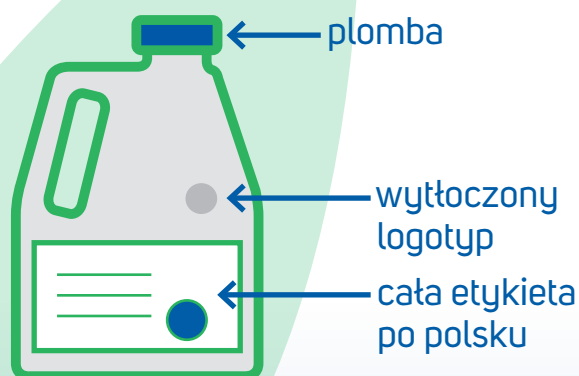
Producenci i importerzy środków ochrony roślin stosują różne zabezpieczenia swoich produktów, aby zapobiegać fałszerstwom. Jednym z podstawowych działań w tym zakresie jest takie zaprojektowanie opakowań, aby były one trudne do skopiowania przez oszustów. Na zakrętce opakowania często można spotkać się z zabezpieczeniem w postaci plomby. Plomba, która jest wyraźnie uszkodzona, oznacza, że opakowanie zostało wcześniej otworzone bądź uszkodzone, co może świadczyć o tym, że jest to produkt podrobiony. Inne formy zabezpieczeń to np. hologramy, kody QR czy unikalne elementy graficzne.

Jedną z wielu negatywnych konsekwencji zakupu i stosowania podrobionego środka ochrony roślin jest problem z zagospodarowaniem opakowań.

Opakowanie po nielegalnym, w tym podrobionym, środku ochrony roślin jest również nielegalne, a koszty jego utylizacji powinien ponieść użytkownik!

Zwiększenie świadomości na temat podrobionych środków ochrony roślin również przyczynia się do zwiększenia poziomu zbiórki.

Przestępcy wykorzystują oryginalne, puste opakowania w celu sprzedaży nielegalnych, w tym podrobionych, produktów. Oddawanie opakowań do Systemu PSOR ogranicza możliwość ponownego, nielegalnego wykorzystania pustych opakowań po środkach ochrony roślin.

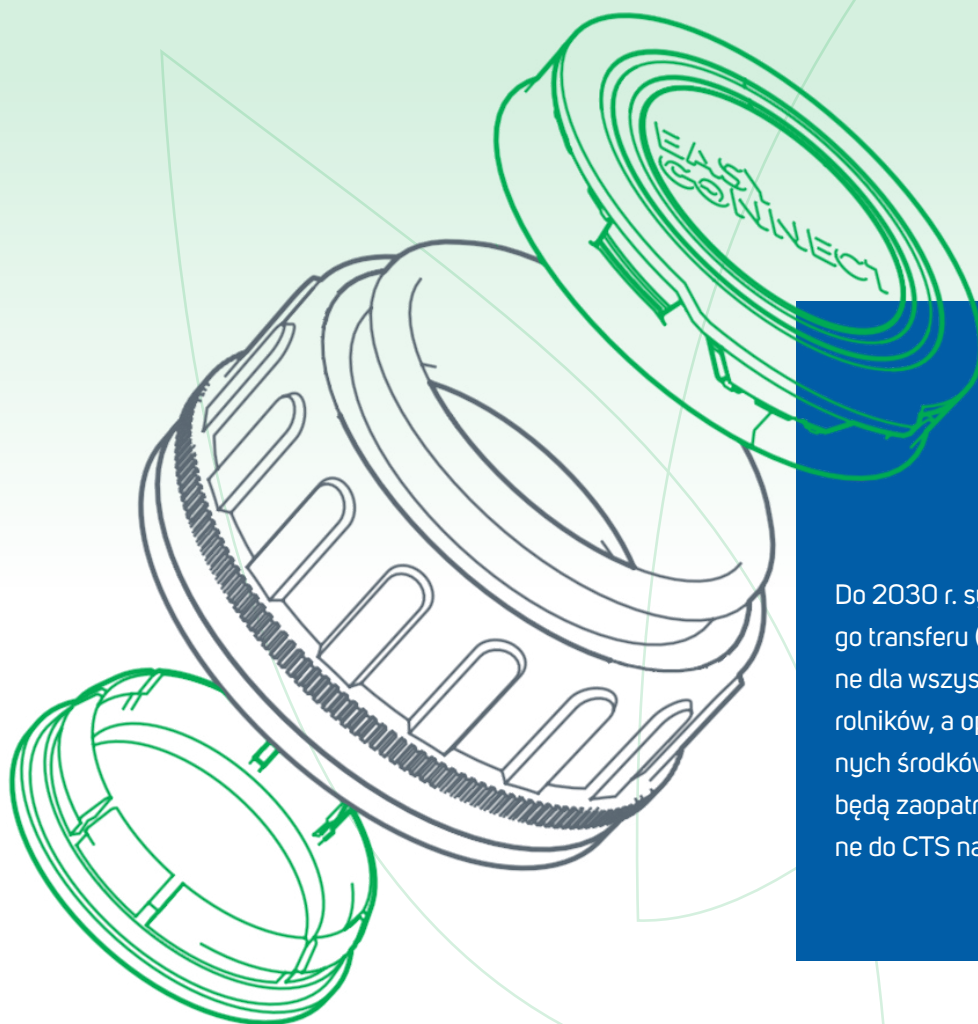
Legalny

Zagrożenia związane ze stosowaniem środków ochrony roślin mogą wystąpić nie tylko podczas samego stosowania tych środków. Dlatego każde działanie mające na celu eliminowanie zagrożeń na poszczególnych etapach wykonywania zabiegów ochrony roślin, w tym między innymi zagospodarowania pustych opakowań po środkach ochrony roślin, jest słuszne.

Joanna Gałązka, Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

Closed Transfer Systems i zmiana wyglądu opakowań

Najnowszym rozwiązaniem opracowanym przez branżę środków ochrony roślin, które miało znaczący wpływ na wygląd opakowań, są systemy zamkniętego transferu (Closed Transfer Systems – CTS). **Do najpopularniejszych CTS należą dwa urządzenia: easyconnect i easyFlow®. Urządzenia zostały specjalnie zaprojektowane w celu zwiększenia ochrony ludzi i środowiska podczas napełniania opryskiwaczy.** Jest to możliwe, ponieważ w systemie zamkniętym następuje zarówno przelanie produktu z opakowania do opryskiwacza, jak i płukanie wnętrza opróżnionego opakowania oraz urządzenia easyconnect lub easyFlow®. **Wprowadzenie systemów zamkniętego transferu do użycia wymagało wprowadzenia istotnych zmian w budowie nakrętek** opakowań do formulacji płynnych. Nakrętki dopasowane do CTS różnią się od nakrętek starszego typu specjalną uszczelką, widoczną na poniższym rysunku.

Do 2030 r. systemy zamkniętego transferu (CTS) będą dostępne dla wszystkich europejskich rolników, a opakowania płynnych środków ochrony roślin będą zaopatrzone w dostosowane do CTS nakrętki.

Gospodarka o obiegu zamkniętym

Gospodarka o obiegu zamkniętym to koncepcja, która dąży do tego, aby produkty oraz surowce wykorzystane do ich wytworzenia, pozostały w obiegu najdłużej jak to możliwe. **Gospodarka o obiegu zamkniętym dąży zatem do racjonalnego wykorzystania zasobów i ograniczenia negatywnego wpływu produkcji na środowisko.**

Poprzez zastosowanie zasad redukcji, ponownego wykorzystania i recyklingu możliwe jest tworzenie bardziej zrównoważonych i efektywnych systemów gospodarczych, które przynoszą korzyści zarówno dla ludzi, jak i dla środowiska. **Działania branży środków ochrony roślin – zarówno naszego stowarzyszenia, jak i firm członkowskich – wpisują się w założenia gospodarki o obiegu zamkniętym, czego przykładem jest System Zbiórki Opakowań PSOR.**

Kod 15 01 10*

Puste opakowania po środkach niebezpiecznych, których definicja określona jest w Ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, opatrzone są kodem 15 01 10*. Kodem tym oznacza się opakowania, które zawierają pozostałości substancji niebezpiecznych lub są nimi zanieczyszczone. Oznacza to, że **puste opakowania po środkach ochrony roślin i innych produktach niebezpiecznych, nawet jeżeli są opróżnione, trzykrotnie wypłukane oraz suche, stanowią odpad niebezpieczny**, który należy w odpowiedni sposób przechowywać, transportować i zagospodarować.

Gospodarowanie pustymi opakowaniami po środkach niebezpiecznych jest kluczowym elementem gospodarki o obiegu zamkniętym. Branża środków ochrony roślin podjęła słuszną inicjatywę, która szerzy wiedzę i promuje dobre praktyki związane z gospodarką odpadami niebezpiecznymi.

Natalia Bączyk, Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

Zgodnie z polskim prawem **transport odpadów niebezpiecznych, w tym opakowań po środkach ochrony roślin jest ściśle regulowany, powinien odbywać się z zachowaniem szczególnej ostrożności i bezpieczeństwa oraz podlega kontroli przez odpowiednie służby.** Użytkownik środków ochrony roślin sklasyfikowanych jako niebezpieczne jako wytwórca tych odpadów nie musi mieć zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych do punktu sprzedaży. Natomiast inne podmioty chcące transportować odpady niebezpieczne mają obowiązek posiadać decyzję w sprawie transportu, wpisu do bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami oraz posiadania uprawnień i odpowiednich kwalifikacji do transportu odpadów niebezpiecznych. Co więcej pojazd transportujący odpady niebezpieczne powinien być odpowiednio przystosowany i oznaczony. Transportowanie odpadów niebezpiecznych niezgodnie z prawem grozi karami finansowymi do 10 000 zł.

Wyżej wymieniona ustawa określa również w sposób szczegółowy obowiązki prawne, które ciąży zarówno na użytkownikach środków ochrony roślin, jak i na sprzedawcach oraz przedsiębiorcach

wprowadzających te produkty na rynek. Obowiązki te dotyczą różnych aspektów gospodarki odpadami niebezpiecznymi, w tym opakowaniami po środkach ochrony roślin. **System Zbiórki Opakowań PSOR to system ogólnopolski i całoroczny, umożliwiający zagospodarowanie opakowań w prosty, odpowiedzialny i bezpieczny dla środowiska sposób, działający zgodnie z ideą gospodarki o obiegu zamkniętym.** Więcej o zasadach funkcjonowania Systemu PSOR piszemy na stronie 24.

Zobowiązania branży

Szacuje się, że mniej niż 10% wszystkich dotychczas wyprodukowanych na świecie odpadów z tworzyw sztucznych zostało poddanych recyklingowi. W Europie dane za 2020 r. pokazują, że ogólny wskaźnik recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych wyniósł 34,6%, a opakowań z tworzyw sztucznych – 38%. W naszej branży tworzywa sztuczne odgrywają kluczową rolę. Plastikowe opakowania zapewniają bezpieczną dostawę produktów do użytkownika końcowego, a także pomagają chronić użytkownika podczas stosowania środków ochrony roślin. Chcąc uczestniczyć w rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym w zakresie tworzyw sztucznych Europejskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (CropLife Europe), do którego należy PSOR, przystąpiło do **Circular Plastics Alliance** Komisji Europejskiej, by wspólnie z innymi sygnatariuszami aktywnie dążyć do zwiększenia unijnego rynku tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu do 10 mln ton do 2025 r.¹

Do 2025 r. systemy zbiórki opakowań będą utworzone we wszystkich krajach UE.

Aby do 2025 r. w znaczący sposób przyczynić się do rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym, **nasza branża zobowiązała się także do zwiększenia średniego poziomu zbiórki w Unii Europejskiej do 75% i utworzenia systemów zbiórki w krajach Unii, w których takie systemy jeszcze nie funkcjonują.** W 2020 r., kiedy ogłosiliśmy te zobowiązania, systemy zbiórki opakowań były obecne w 19 państwach członkowskich Unii Europejskiej, a średni poziom zbiórki opakowań w Unii wynosił 65% (lub 73% biorąc pod uwagę jedynie kraje mające systemy zbiórki). W 2021 r. średni poziom zbiórki wyniósł 66%, a liczba krajów mających system zbiórki wzrosła do 20. Ponadto 83% zebranych opakowań zostało poddanych recyklingowi².

Systemy zbiórki opakowań w Europie i na świecie

Wspólnym celem branży środków ochrony roślin w Europie i na świecie jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i środowiska poprzez stworzenie łatwego i dostępnego dla wszystkich narzędzia do gospodarowania opakowaniami po środkach ochrony roślin w sposób prawidłowy i zgodny z prawem. Dlatego **w większości państw członkowskich utworzone zostały systemy umożliwiające zbiórkę, odzysk i recykling opakowań po środkach ochrony roślin.**

1. https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/strategy/industrial-alliances/circular-plastics-alliance_en

2. <https://croplifeeurope.eu/circular-economy/>

60

krajów

*posiada działający system
zbiórki opakowań*

62%

*to szacunkowy poziom zbiórki
opakowań na świecie*

Jako branża środków ochrony roślin jesteśmy w pełni świadomi odpowiedzialności, jaką ponosimy w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym. W związku z tym **poddajemy się wymaganym regulacjom i inwestujemy w technologie oraz innowacyjne rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo** stosowania środków ochrony roślin oraz zagospodarowania opakowań po nich.

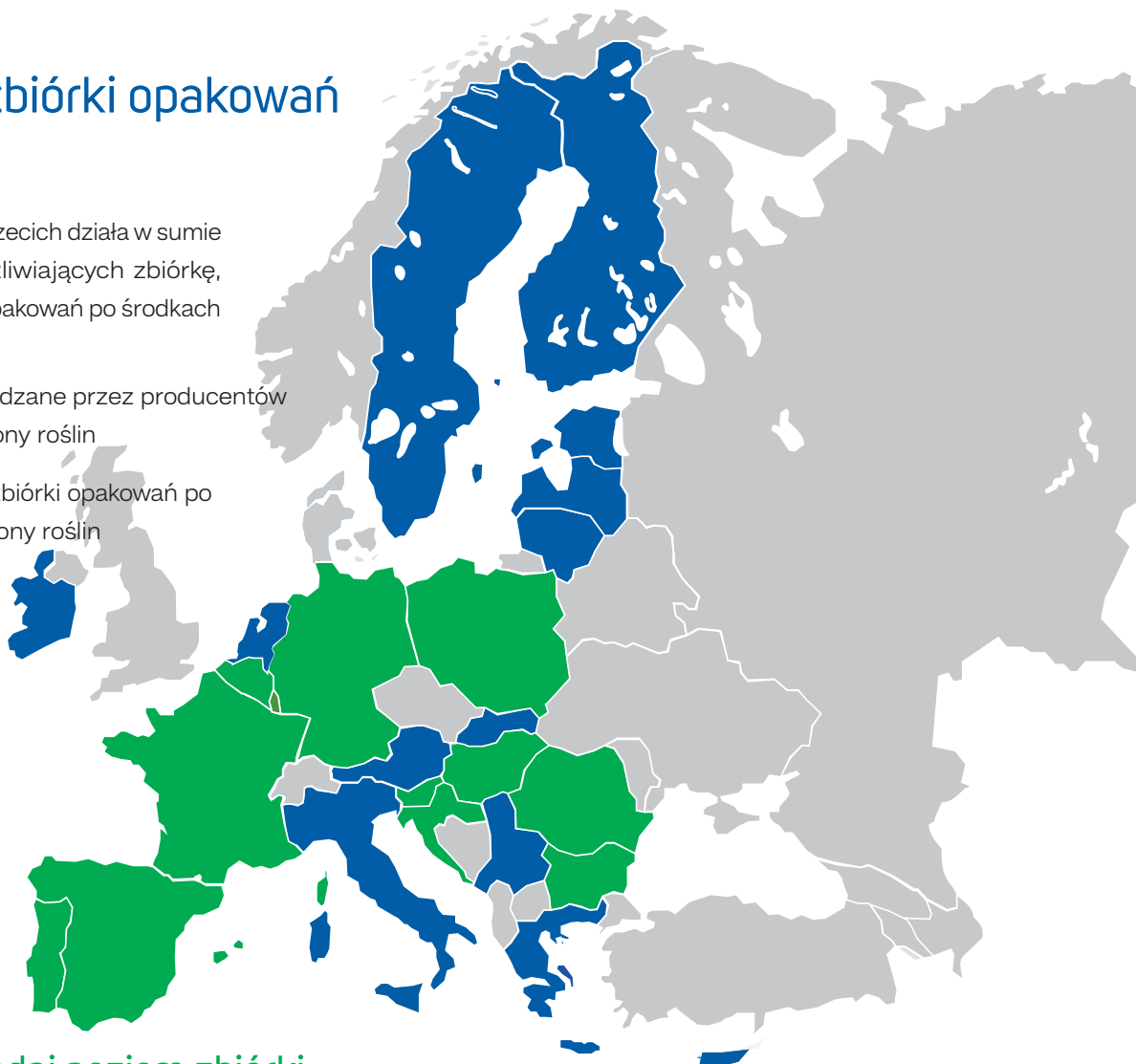
Z roku na rok zbiórka opakowań po środkach ochrony roślin na poziomie europejskim zwiększa się. Maksymalizując zbiórkę branża środków ochrony roślin realizuje ambitne cele UE w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym.

Agata Pietrasiuk, CropLife Europe

Systemy zbiórki opakowań w Europie

W UE i krajach trzecich działa w sumie 21 systemów umożliwiających zbiórkę, odzysk i recykling opakowań po środkach ochrony roślin.

- systemy zarządzane przez producentów środków ochrony roślin
- inne systemy zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin

W 2022 r. średni poziom zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin w krajach UE wyniósł

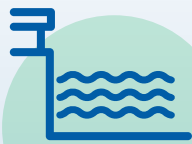
69%.

W 2022 r. systemy zbiórki opakowań funkcjonowały

w **21** z 27 krajów UE.

W latach 2005-2022 kraje UE prowadzące zbiórkę opakowań po środkach ochrony roślin zebrały **312 450 ton opakowań.**

Oznacza to: mniej odpadów o **1 054 basenów** olimpijskich,

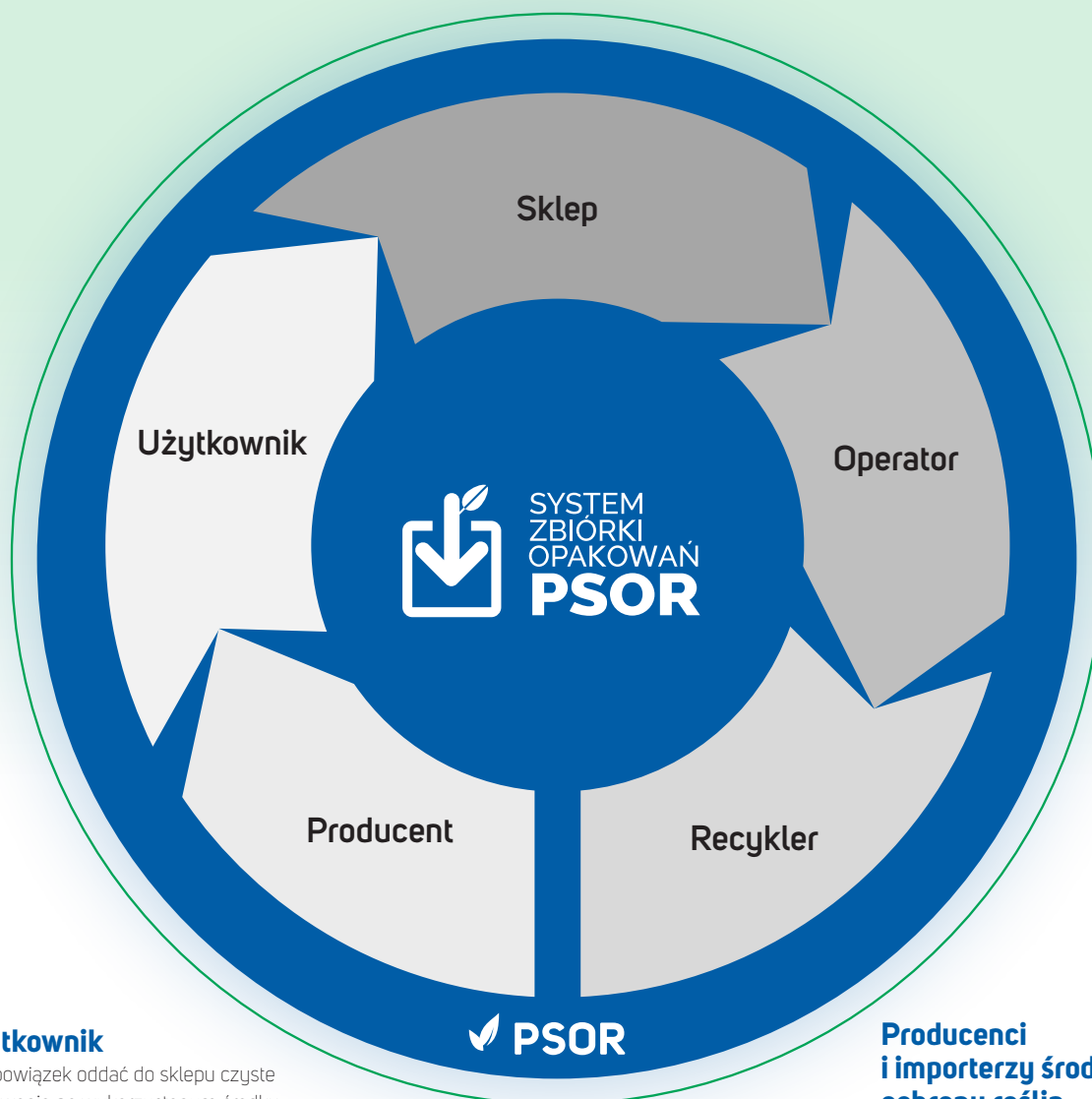
oszczędność energii na poziomie **585 mln** litrów benzyny,

czyli wycofanie z ruchu drogowego **9 243 samochodów** w ciągu roku.

Rozszerzona odpowiedzialność producenta

Rozszerzona odpowiedzialność producenta (ROP) to szereg przepisów, których celem jest nałożenie na podmioty wprowadzające na rynek produkty w opakowaniach odpowiedzialności organizacyjnej oraz finansowej za odpady powstałe po tych produktach. **System PSOR to całkowicie bezpłatne narzędzie dla użytkowników środków ochrony roślin oraz sklepów, a finansowanie funkcjonowania Systemu leży po stronie producentów i importerów środków ochrony roślin. Zatem System PSOR w pełni realizuje cele ROP.**

Użytkownik

ma obowiązek oddać do sklepu czyste opakowanie po wykorzystanym środku ochrony roślin.

Recykler, spalarnia odpadów

zebrane opakowania poddaje procesowi recyklingu i odzyskowi energetycznemu.

Sklep

ma obowiązek przyjąć bezpłatnie opakowanie i mieć podpisaną umowę na wywóz tych odpadów z firmą świadczącą profesjonalne usługi odbioru, transportu i unieszkodliwiania tzw. odpadów po substancjach niebezpiecznych (kod 15 01 10*).

Producenci i importerzy środków ochrony roślin

zorganizowali i finansują zbiórkę opakowań po swoich produktach.

Operator

działa w imieniu producentów i importerów, odbierając puste, trzykrotnie wypłukane opakowania z punktów sprzedaży.

System Zbiórki Opakowań PSOR

– o historii słów kilka

System Zbiórki Opakowań PSOR (System PSOR) powstał w 2004 r. z inicjatywy producentów i importerów środków ochrony roślin i działa nieprzerwanie od 20 lat jako element gospodarki o obiegu zamkniętym i przykład realizacji założeń ROP.

W 2005 r. rozpoczęliśmy zbiórkę opakowań w całym kraju i już w pierwszym roku zbiórki zebraliśmy 515 ton opakowań, czyli 26% masy opakowań wprowadzonych na rynek. 10 lat później, w 2014 r., weszła w życie nowa ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Dostosowujemy działanie Systemu do zmian prawnych i równolegle do opakowań po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi, rozpoczynamy zbiórkę opakowań po innych środkach niebezpiecznych wykorzystywanych w rolnictwie, takich jak nawozy, adiuwanty czy produkty biobójcze. W tym samym roku rozpoczynamy ogólnopolską kampanię edukacyjną pod hasłem „**Licz się każde opakowanie**” skierowaną do użytkowników i punktów sprzedaży środków ochrony roślin. Więcej na temat kampanii piszemy na stronie 30.

W 2021 r. rozpoczynają się dyskusje na temat zmian prawnych na rynku odpadów, w tym plany wprowadzenia rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP). **Deklarujemy chęć utrzymania Systemu PSOR jako systemu realizującego założenia ROP w Polsce w kolejnych latach.**

Główną ideą, która podyktowała inicjatywę powstania Systemu PSOR, była nie tylko konieczność dostosowania się do wymogów prawnych, ale przede wszystkim chęć wzięcia odpowiedzialności za odpady, które powstają po produktach wprowadzanych na rynek, i zapewnienia łatwego oraz niezawodnego narzędzia zagospodarowania odpadów dla użytkowników oraz sprzedawców środków ochrony roślin. **Jesteśmy branżą, która zbiera fizycznie opakowania po swoich produktach z rynku.**

Producenci środków ochrony roślin wyrażają duże zainteresowanie zbiórką opakowań. Dzięki niej zmieniają się nawyki rolników i maleje liczba dzikich wysypisk.

Prof. dr hab. Ryszard Hołownicki,

Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy

W ciągu 20 lat istnienia System PSOR przeszedł szereg zmian mających na celu dostosowanie się do nowych przepisów, zmian w obowiązującym prawie i zmian na rynku odpadów niebezpiecznych. Od 20 lat System PSOR stawia czoło nowym wyzwaniom, pamiętając o tym, że jego głównym celem jest zapewnienie bezpiecznego i odpowiedzialnego gospodarowania opakowaniami po środkach ochrony roślin z dbałością o bezpieczeństwo ludzi i środowiska. **Wynikiem naszych działań jest w pełni dojrzały i dostosowany do wymogów prawnych System Zbiórki Opakowań PSOR.** O wyzwaniach przed jakimi stoi System PSOR i planach na przyszłość, piszemy na stronie 42.

System PSOR jest bardzo prosty – rolnik, po wykonaniu zabiegów, trzykrotnie wypłukane opakowania przynosi do punktu sprzedaży, nie ponosząc żadnych kosztów. Jest to wzorcowy system, nie ma w nim słabych ogniw.

Wiesław Trojanowski, sadownik

Jak działa System PSOR?

Uczestnikami Systemu PSOR są: wszyscy **użytkownicy** środków ochrony roślin (stosujący środki ochrony roślin na działce, w ogrodzie bądź w gospodarstwie), **sprzedawcy** (punkty sprzedaży zarejestrowane jako Punkty Odbioru Opakowań w Systemie PSOR), przedsiębiorcy **wprowadzający** środki niebezpieczne w opakowaniach, którzy zadeklarowali udział w Systemie PSOR oraz **Operator** Systemu. Obowiązki poszczególnych stron określa ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Zgodnie z tą ustawą:

UŻYTKOWNICY

środków ochrony roślin mają obowiązek zwrotu do sklepu pustych i odpowiednio przygotowanych opakowań – trzykrotnie wypłukanych, suchych oraz zakręconych.

WPROWADZAJĄCY

środki ochrony roślin na rynek mają obowiązek organizowania i finansowania systemu zbiórki opakowań po wprowadzonych przez nich produktach.

POLSKIE STOWARZYSZENIE OCHRONY ROŚLIN (PSOR)

jest właścicielem Systemu PSOR. Nadzoruje jego prawidłowe funkcjonowanie oraz prowadzi kampanię edukacyjną „Liczy się każde opakowanie”.

SPRZEDAWCY

środków ochrony roślin mają obowiązek informowania użytkowników, co należy zrobić z pustymi opakowaniami oraz przyjmowania pustych opakowań, o ile są one odpowiednio przygotowane.

OPERATOR

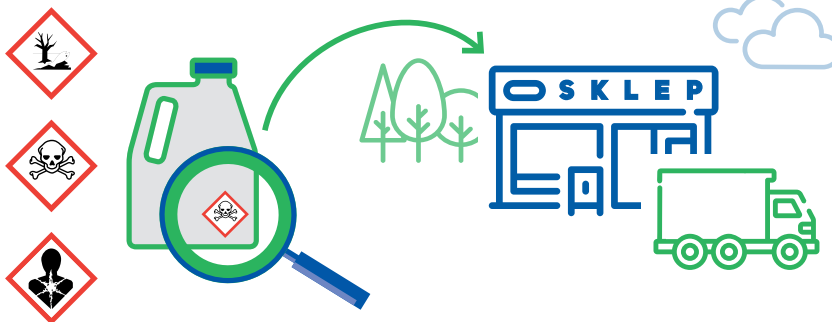
działa w imieniu wprowadzających. Odbiera opróżnione i wypłukane opakowania z punktów sprzedaży, a następnie przekazuje je do recyklingu i odzysku.

Zasady zwrotu opakowań

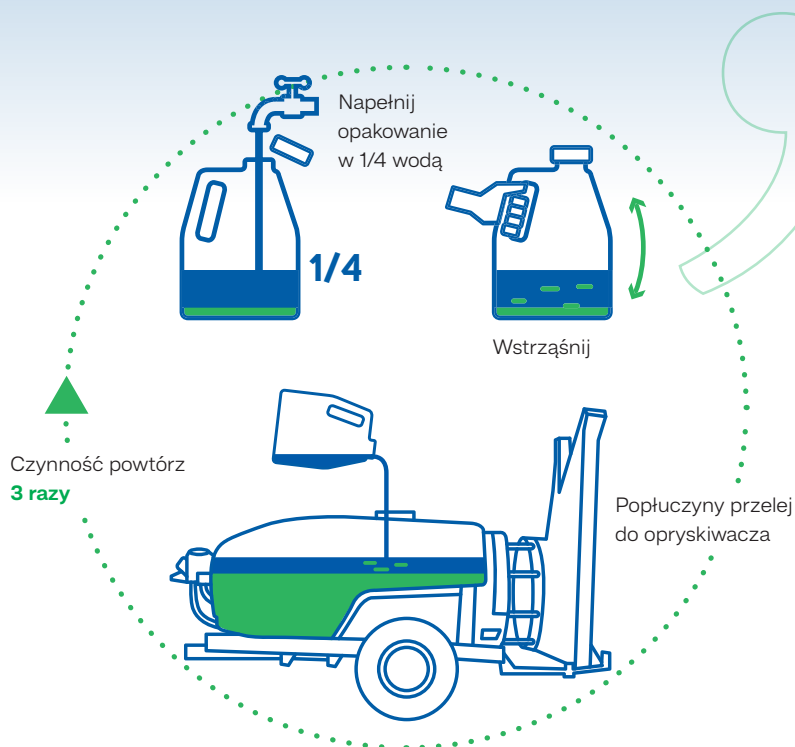
W ramach Systemu PSOR przyjmujemy opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi oraz opakowania po innych środkach niebezpiecznych wykorzystywanych w rolnictwie, np. nawozach, adiuwantach czy produktach biobójczych.

Etykieta środka ochrony roślin określa, w jaki sposób postępować z pustym opakowaniem po nim. Jeżeli

na etykiecie znajduje się minimum jeden z piktogramów ostrzegawczych – opakowanie należy odpowiednio zagospodarować.

Przede wszystkim **opakowanie należy umyć podczas przygotowywania oprysku**. W tym celu trzeba napełnić je wodą do $\frac{1}{4}$ objętości, zakręcić i energicznie wstrząsnąć. Popłuczyny trzeba wlać do zbiornika opryskiwacza. Taki cykl mycia opakowania należy wykonać trzykrotnie, a następnie osuszyć i zakręcić opakowanie. Opakowanie można też umyć za pomocą myjki montowanej w rozwadniaczu opryskiwacza. Tak przygotowane opakowanie należy zwrócić do punktu sprzedaży.

Prawidłowe przygotowanie opakowań po środkach ochrony roślin do zwrotu w punkcie sprzedaży wynika nie tylko z wymogów prawnych i dbałości o bezpieczeństwo ludzi oraz środowiska, ale również z kwestii ekonomicznych. W niewyplukanym opakowaniu, w zależności od formulacji, może pozostać nawet do 5% produktu.

Natalia Bączyk,
Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

Choć zgodnie z prawem nie ma obowiązku okazywania dowodu zakupu podczas zwrotu opakowań, i opakowania można oddać do dowolnego punktu sprzedaży, **dobłą praktyką jest zwracanie opakowań do sklepu, w którym kupiliśmy środki ochrony roślin.**

Mimo iż sprzedawca nie ma obowiązku wystawiania użytkownikom środków ochrony roślin zwracającym opakowania potwierdzenia, mogą okazać w sklepie „**Formularz zwrotu/ przyjęcia odpadu**” pobrany ze strony systempsor.pl i poprosić o jego wypełnienie. Taki formularz stanowi potwierdzenie, że z opakowaniami postąpiono w sposób prawidłowy i zgodny z prawem.

Prawidłowo przygotowane opakowania, zanim zostaną zwrócone do punktu sprzedaży, należy **odpowiednio przechowywać** w miejscu specjalnie do tego przeznaczonym (na przykład w magazynie środków ochrony roślin, pamiętając, aby puste opakowania były wyraźnie oddzielone od pełnych produktów) lub w innym miejscu wyznaczonym na odpady.

Podobnie jak środki ochrony roślin, opakowania powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp osób trzecich i chroniący przed działaniem warunków atmosferycznych. Dlatego najlepiej wydzielić dla nich miejsce w magazynie środków ochrony roślin.

dr Joanna Gałązka, Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

Zbiórka opakowań odbywa się według wysokich standardów jakościowych – w trosce o środowisko oraz bezpieczeństwo wszystkich osób uczestniczących w zbiórce, transporcie i zagospodarowaniu opakowań. Dlatego opakowanie po środku ochrony roślin musi być czyste, czyli trzykrotnie wypłukane, suche oraz zakręcone. W przeciwnym razie sprzedawca może odmówić jego przyjęcia.

Opakowania zwracane w ramach Systemu PSOR muszą być:

Opróżnione,
bez resztek
produktów

Czyste,
trzykrotnie
wypłukane

Suche
i zakręcone

W ramach Systemu PSOR nie przyjmujemy:

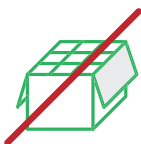
Budnych opakowań

Opakowań z resztkami
produktów

Opakowań z produktami
przeterminowanymi

Opakowań
zbiorczych, np.
kartonów, folii
stretch, worków
typu big bag

Opakowań zapa-
kowanych w worki
typu big bag

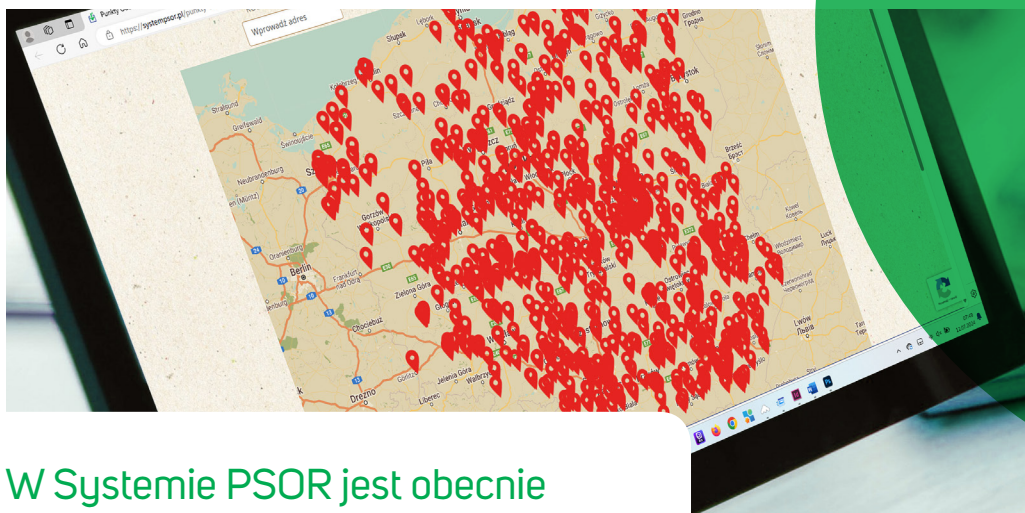

Innych odpadów niż
te zbierane w ramach
Systemu PSOR, np.
folii rolniczych

Punkty Odbioru Opakowań

Każdy sprzedawca środków ochrony roślin ma obowiązek informowania klientów, co należy zrobić z pustymi opakowaniami. Jest także zobowiązany do przyjmowania opakowań, o ile są one odpowiednio przygotowane. **Do Systemu PSOR włączyły się sklepy z całego kraju, a liczba sprzedawców chętnych do dołączenia z roku na rok się zwiększa.**

Aby włączyć się w zbiórkę opakowań w ramach Systemu PSOR i zarejestrować swój sklep jako Punkt Odbioru Opakowań, wystarczy wypełnić formularz online dostępny na stronie systempsor.pl. Po rejestracji sklep otrzymuje od Operatora Systemu – firmy Remondis podpisaną umowę, stanowiącą udokumentowanie prowadzonej zbiórki opakowań. Punkt sprzedaży otrzymuje także bezpłatnie materiały informacyjne dotyczące zbiórki i sposobu postępowania z opakowaniami oraz worki o pojemności 500 l służące do przechowywania opakowań. Zapełnione worki są odbierane przez Operatora bezpłatnie przez cały rok.

W Systemie PSOR jest obecnie

4 586

punktów sprzedaży będących
Punktami Odbioru Opakowań.

Wprowadzający

Wprowadzającym jest każdy, kto jako pierwszy wprowadza produkt na polski rynek, np. importer, importer równoległy czy producent. Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi nakłada na wprowadzających środki niebezpieczne w opakowaniach liczne obowiązki, m.in.:

- ✔ zorganizowania systemu zbierania odpadów opakowaniowych po środkach ochrony roślin,
- ✔ zapewnienia odzysku i recyklingu,
- ✔ prowadzenia kampanii edukacyjnych oraz złożenie sprawozdania z realizacji tego obowiązku,
- ✔ ewidencjonowania masy opakowań, w których przedsiębiorca wprowadził do obrotu produkty w danym roku kalendarzowym,
- ✔ sporządzenia i złożenia marszałkowi województwa rocznego sprawozdania, na zasadach określonych w ustawie o odpadach,
- ✔ wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez marszałka danego województwa.

Przystąpienie do Systemu PSOR umożliwia wypełnienie obowiązku organizacji systemu zbierania opakowań oraz ich zagospodarowania. System PSOR jest otwarty dla wprowadzających, a przystąpienie do Systemu PSOR wymaga akceptacji warunków jego funkcjonowania (m.in. podpisanie umów z PSOR oraz Operatorem Systemu).

- ADAMA Polska Sp. z o.o.
- ADAMA Manufacturing Poland S.A.
- ADAMA Fahrenheit B.V.
- ADAMA Agan Ltd.
- Agrecol Sp. z o.o.
- Agrifirm Polska Sp. z o.o.
- AGROVENA Sp. z o.o.
- AMAGRO Sp. z o.o.
- BASF Polska Sp. z o.o.
- BASF AGRO B.V.
- BASF Societas Europaea
- Bayer Polska Sp. z o.o.
- Bros Sp. z o.o.
- CALDENIA Sp. z o.o. Sp. k.
- Certis Belchim B.V. Sp. z o.o. oddział w Polsce
- Corteva Agriscience Poland Sp. z o.o.
- Corteva Agriscience International Sarl
- Evergreen Garden Care Poland Sp. z o.o.
- Flora Sp. z o.o.
- FMC Agro Polska Sp. z o.o.
- FMC Switzerland Sarl
- HAZERA Poland Sp. z o.o.
- Helm Polska Sp. z o.o.
- Innvigo Sp. z o.o.
- Intermag Sp. z o.o.
- Monsanto Polska Sp. z o.o.
- Nufarm Polska Sp. z o.o.
- Pestila II Sp. z o.o. Sp. k.
- SUMIN D. Czabańska, W. Czabański i Wspólnicy Sp. j.
- Pioneer Hi-Bred Poland Sp. z o.o.
- Proagri Sp. z o.o.
- PUH „Chemiroł” Sp. o.o.
- Qemetica Agricultural Solutions Poland S.A.
- SBM Life Science Sp. z o.o.
- SFP France
- Sharda Cropchem Limited
- Shandong Weifang Rainbow Chemical CO., Ltd.
- Sumi Agro Poland Sp. z o.o.
- Syngenta Polska Sp. z o.o.
- Themar Import Eksport Sp. z o.o.
- UPL Polska Sp. z o.o.

W 2024 r. udział w Systemie PSOR zadeklarowało

41

firm wprowadzających środki ochrony roślin sklasyfikowane jako niebezpieczne na polski rynek.

Drugie życie opakowań

Puste opakowania, które użytkownicy oddają do punktów sprzedaży są odbierane przez Operatora Systemu PSOR i transportowane w celu ich zagospodarowania. **Czystość opakowań odgrywa w tym procesie kluczową rolę.**

Użytkownicy i sprzedawcy powinni zwracać szczególną uwagę na to, komu oddają puste opakowania. Ich zwrot do Systemu PSOR gwarantuje, że zostaną one zagospodarowane w sposób odpowiedzialny i zgodny z prawem.

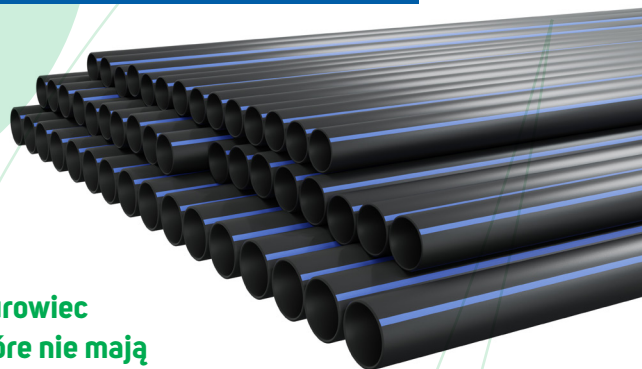
Wszystkie opakowania, które trafiają do Systemu PSOR, są prawidłowo zagospodarowane. Odpady opakowaniowe poddawane są procesom recyklingu, zgodnie z wymogami prawnymi i środowiskowymi, dzięki czemu w sposób bezpieczny są przywracane do obiegu, a surowce wtórne są ponownie wykorzystane.

Zgodnie z wymogami prawnymi uzyskany z recyklingu surowiec wtórny może być użyty jedynie do produkcji elementów, które nie mają kontaktu z ludźmi, zwierzętami czy żywnością. Materiał pochodzący z recyklingu opakowań zwracanych do Systemu PSOR wykorzystywany jest na przykład do produkcji rur osłonowych do światłowodów.

Selektywna zbiórka, recykling, a w efekcie gospodarka o obiegu zamkniętym to kierunek, do którego dąży każdy odpowiedzialny biznes. **W naszym Systemie, po odebraniu ze sklepu, w pierwszej kolejności opakowania są kierowane do recyklingu. Inne sposoby utylizacji, takie jak odzysk energetyczny, są stosowane w ostateczności.**

Poddanie opakowań po środkach ochrony roślin recyklingowi w ramach Systemu PSOR zapewnia spełnienie wymagań prawnych. W 2023 r. weszły w życie zaostrome wytyczne dotyczące sposobu obliczania zobowiązań związanych z recyklingiem. Mimo to osiągamy bardzo wysoki poziom recyklingu: 92% w odniesieniu do masy zebranych opakowań i **62% w odniesieniu do masy opakowań wprowadzonych na rynek.**

Przekraczamy zatem wymagany ustawowo poziom recyklingu wynoszący 38%. W kolejnych latach pułap ten będzie systematycznie rósł, aż do osiągnięcia poziomu 50% w 2030 r., i w latach następnych. **Minimalne roczne poziomy recyklingu w poszczególnych latach określa Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 listopada 2023 r.** w sprawie minimalnych rocznych poziomów recyklingu dla opakowań wielomateriałowych oraz dla opakowań po środkach niebezpiecznych, poniżej których nie mogą zostać określone poziomy recyklingu w porozumieniu zawierającym z marszałkiem województwa. Od 2024 r., w przeciwieństwie do ubiegłych lat, nie obowiązują minimalne poziomy odzysku.

Edukacja kluczem do sukcesu

Branża środków ochrony roślin przywiązuje bardzo dużą wagę do tego, w jaki sposób stosowane są oferowane przez nią produkty oraz w jaki sposób gospodarowane są opakowania po nich. Choć to od użytkownika środków ochrony roślin zależy, czy postąpi zgodnie z zaleceniami producenta oraz obowiązującymi przepisami, branża dokłada wszelkich starań, aby popularyzować wiedzę na temat odpowiedzialnego stosowania środków ochrony roślin i prawidłowego zagospodarowania opakowań po nich.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin jako właściciel i koordynator Systemu Zbiórki Opakowań PSOR prowadzi stronę internetową systempsor.pl. Na stronie – oprócz informacji o przepisach prawa i zasadach zbiórki opakowań – znajdują się aktualne informacje na temat Systemu PSOR, najczęściej zadawane pytania, a także publikacje dotyczące zbiórki opakowań w ramach Systemu i materiały informacyjne do pobrania. **Strona internetowa systempsor.pl to rzetelne źródło informacji zarówno dla użytkowników i sprzedawców środków ochrony roślin, jak i dla przedsiębiorców wprowadzających środki ochrony roślin na rynek.**

Zeskanuj lub kliknij
w poniższy kod, aby
przejsć na stronę
systempsor.pl.

LICZY SIĘ KAŻDE OPAKOWANIE

SYSTEM ZBIÓRKI OPAKOWAŃ PSOR

UŻYTKOWNIKU!

1. Pamiętaj, że masz prawny obowiązek prawidłowego zagospodarowania pustych opakowań po środkach ochrony roślin.
2. W momencie przygotowywania oprysku, włączyny wlej do opryskiwacza (tutaj) do oprysku.
3. Opakowania przed oddaniem do sklepu, specjalnie wyznaczonym miejscu, przed dostępem osób trzecich i warunków atmosferycznych.

SPRZEDAWCO!

1. Pamiętaj, że masz prawny obowiązek klientów o dalszym postępowaniu z pustymi opakowaniami oraz dostępnymi systemach zbiórki.
2. Przed przyjęciem opakowań sprawdź ich stan.
3. Opakowania przed odbiorem przez Operatora Systemu przechowuj w sklepie w miejscu specjalnie do tego wyznaczonym, zabezpiecz przed dostępem osób trzecich i działaniem warunków atmosferycznych.

PAMIĘTAJ! NIE TRZEBA POSIADAĆ PARAGONU ANI FAKTURY, A SPRZEDAWCA MA OBOWIĄZEK PRZYJĄĆ OPAKOWANIA, JEŻELI SĄ PRAWIDŁOWO PRZYGOTOWANE!

Więcej informacji na stronie: www.systempsor.pl lub pod numerem infolinii: **801 561 461**

Właściciel Systemu Zbiórki Opakowań PSOR jest Polskim Związkiem Ochrony Roślin. Pustą opryskiwacz, opryskiwacz w Systemie, akumulator akumulator, zbiornik opryskiwacza.

Zgodnie z polskim prawem, opakowania po środkach niebezpiecznych wykorzystywanych w rolnictwie, w tym po środkach ochrony roślin, powinny być odpowiednio zagospodarowane.

System Zbiórki Opakowań PSOR (System PSOR) umożliwia w prosty, odpowiedzialny i bezpieczny dla ludzi i środowiska sposób wypełnić ten prawny obowiązek.

W RAMACH SYSTEMU PSOR PRZYJMUJEMY:

- opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi,
- opakowania po innych środkach niebezpiecznych wykorzystywanych w rolnictwie, np. nawozach, adiuwantach, produktach biobójczych, oznaczone minimum jednym z piktogramów:

Jeżeli na opakowaniu znajdują się te piktogramy – opakowanie należy zwrócić do sklepu!

OPAKOWANIA ZWRACANE DO SYSTEMU PSOR MUSZĄ BYĆ:

- OPRÓŻNIONE, BEZ REZEKTYK PRODUKTÓW
- CZYSTE – BEZKROKOTNIE WYPLUKANE
- SUCHIE I ZAKRĘCONE

W RAMACH SYSTEMU PSOR NIE PRZYJMUJEMY:

- BRUDNYCH OPAKOWAŃ
- OPAKOWAŃ Z REZEKTYKAMI PRODUKTÓW
- OPAKOWAŃ Z PRODUKTAMI PRZETWÓRZONYMI
- OPAKOWAŃ ZAPAKOWANYCH W WOLNY TYPU BIG BAG
- INNYCH ODPADÓW NIŻ TE ZBIERANE W RAMACH SYSTEMU PSOR, NP. FOLIÓW ROLNICZYCH

CZYSTOŚĆ OPAKOWAŃ JEST DLA SYSTEMU PRIORYTETEM. ZWRACANE OPAKOWANIA W RAMACH SYSTEMU ODPADA SIE WEDŁUG WYPOSCYCH STANDARDÓW JAKOŚCIOWYCH, W TROSKIE O ŚRODOWISKO ORAZ BEZPIECZEŃSTWO WSZYSTKICH OSÓB WOLNYCH W ZBIÓRCE, TRANSPORCIE I ZAGOSPODAROWANIU.

W ramach szerzenia informacji i edukowania o prawidłowym postępowaniu z opakowaniami opracowaliśmy między innymi plakat oraz broszurę, które można pobrać na stronie systempsor.pl.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin prowadzi także kampanię edukacyjną **„Liczy się każde opakowanie”**, skierowaną głównie do profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin. W ramach kampanii uczymy na temat właściwego postępowania z opakowaniami po środkach ochrony roślin, wykorzystując różnorodne narzędzia, takie jak szkolenia, filmy, ulotki czy reklamy. Kampania jest objęta patronatem honorowym Ministra Klimatu i Środowiska.

Już od 20 lat PSOR uczy na temat prawidłowego gospodarowania opakowaniami!

O prawidłowym postępowaniu z opakowaniami regularnie przypominamy na naszych kanałach w mediach społecznościowych. Bierzymy udział w konferencjach, szkoleniach i targach. Współpracujemy z organizacjami rolniczymi, fundacjami, mediami i influencerami.

Współpracujemy także z instytucjami państwowymi, izbami rolniczymi i innymi organizacjami, które od wielu lat wspierają nasze działania mające na celu edukację na temat prawidłowego gospodarowania odpadami niebezpiecznymi. Przykładowo, w ramach współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) byliśmy w 2024 r. partnerem i fundatorem nagród XIV Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy, bo o zdrowie dbamy” oraz XXI Ogólnopolskiego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”. Od ponad 5 lat współpracujemy także z Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów i jesteśmy partnerem konkursu i gali Sołtys Roku, na których nagradzamy sołtysów angażujących się w odpowiedzialne gospodarowanie opakowaniami po środkach ochrony roślin, co przekłada się na poziom zbiórki opakowań w ramach Systemu PSOR.

W 2023 r. poszerzyliśmy dotychczasową współpracę z Krajową Radą Izb Rolniczych, realizując dwa informacyjne mailingi do rolników oraz doradców rolniczych na temat działania Systemu PSOR, informując o poziomie zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin w 2022 r. i edukując o właściwym postępowaniu z opakowaniami po środkach ochrony roślin, a także zapraszając do udziału w webinarium, organizowanym przez PSOR dla rolników, na temat Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, tzw. BDO.

20 lat Systemu Zbiórki Opakowań PSOR

JAK TO SIĘ ROBI NA DZIAŁCE?

ZASADY ZBIÓRKI OPAKOWAŃ

DBASZ O SVOJE PŁONY, DLATEGO
CHRONISZ JE PRZED **CHOROZAMI**
I **SZKODNIKAMI**, STOSUJĄC M.IN. **NAWOZY**
I **ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN**.

A CO ROBISZ Z OPAKOWANIAM PO WYKORZYSTANYCH ŚRODKACH?

SPRAWDŹ ETYKIETĘ PRODUKTU.
ZNAJDZIESZ TAM INFORMACJE
JAK POSTĄPIĆ Z OPAKOWANIEM.

JEŚLI NA ETYKIECIE ZNAJDUJE SIĘ
CHOĆ JEDEN Z TYCH PIKTOGRAMÓW,

MASZ PRAWNY OBOWIĄZEK
ODPOWIEDNIEGO ZAGOSPODAROWANIA
OPAKOWANIA PO NIM.

| Specjalista poradza | PSOR |

Prawidłowe gospodarowanie opakowaniami po środkach ochrony roślin

Współczesne rolnictwo ekologiczne i konwencjonalne często wymaga stosowania środków ochrony roślin. Niewątpliwie ważne jest, aby z tych produktów korzystać w sposób odpowiedzialny i bezpieczny, zgodnie z etykietą produktu. Ważne, aby bezpiecznie zachować na każdym etapie stosowania środków ochrony roślin, w tym – odpowiednio zagospodarować opróżnione opakowania po zużytych produktach.

Jeżeli w miejscach jako punkty odbioru można wyszukać poprzez stronę <http://systempsor.pl/punkty-odbioru>. Sklepy, które prowadzą sprzedaż środków ochrony roślin, mają prawny obowiązek przyjąć, zużyć i odpowiednio przygotować opakowania. Dotyczy to również sklepów wielkopowierzchniowych. Warto również wydrukować specjalny formularz zwrotu odpadu i przedstawić go do podpisu sprzedawcy

zenie zarówno dla ludzi, jak i dla środowiska. Opakowań po produktach sypkich nie płucamy, tylko dokładnie opróżniamy. Dopiero czyste, suche oraz zagruncowane opakowanie może być oddane do sklepu. Czystość opakowania, i jego odpowiednie przygotowanie to warunek przyjęcia przez sklep. Jeśli opakowanie będzie brudne lub będzie zawierało resztki produktu, nie będzie ono przyjęte w ramach Systemu PSOR. Takie opakowanie

System PSOR w liczbach

Masa opakowań zebranych w latach 2004 – 2022

Zgodnie z polskim prawem użytkownicy środków ochrony roślin sklasyfikowanych jako niebezpieczne, są zobowiązani do zwrotu opakowań po tych produktach do sklepu. Dzięki Systemowi Zbiórki Opakowań PSOR, już od ponad 19 lat, rolnicy mogą wypełniać ten prawny obowiązek w sposób łatwy oraz bezpieczny dla środowiska. Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (PSOR) jest właścicielem Systemu PSOR i nadzoruje jego prawidłowe funkcjonowanie.

Rolnicy chętnie korzystają z tego bezpłatnego narzędzia, odpowiednio przygotowując opakowania do zwrotu. W 2022 roku w ramach Systemu PSOR zebrano 70% masy opakowań po wprowadzonych do obrotu produktach i 45% z nich zostało poddanych recyklingowi.

System PSOR

Początki Systemu sięgają roku 2004, kiedy członkowie producentów i importerzy środków ochrony roślin wystąpili z inicjatywą stworzenia Systemu zajmującego się zbiorą i zagospodarowaniem odpadów opakowaniowych powstających po wprowadzaniu przez nich na rynek produktów. W ten sposób użytkownicy środków ochrony roślin otrzymali bezpłatne i proste narzędzie umożliwiające im pozbycie się opakowań po zużytych produktach w sposób odpowiedzialny i bezpieczny dla środowiska.

Puste i trzykrotnie wypłukane opakowania po środkach ochrony roślin należy zwrócić do sklepu, który prowadzi zbiorę. W praktyce opakowanie można przynieść do dowolnego sklepu, który sprzedaje te preparaty. Nie ma konieczności okazywania paragonu czy też faktury. Pogłębioną mapę sklepów zare-

gistracji ochrony roślin. Dzięki temu w przypadku kontroli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, czy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa można udowodnić, że opakowania zostały zagospodarowane w sposób prawidłowy i zgodny z prawem. Formularz jest dostępny na stronie www.systempsor.pl w zakładce Materiały do pobrania oraz w większości sklepów zarejestrowanych w Systemie PSOR.

Zasady zbiórki opakowań

W ramach Systemu PSOR przyjmowane są opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi, oznaczonych minimum jednym z piktogramów:

oraz opakowania po środkach niebezpiecznych, wykorzystywanych w rolnictwie, np. nawozy, adjuwanty, produkty biobójcze, oznaczone minimum jednym z piktogramów.

WAŻNE! Puste opakowania po zużytych produktach w formie płynnej zawiesz trzykrotnie płuczemy. Popłuczyny należy wykorzystać do oprysku, nie powinno się ich wylewać np. do ziemi, ponieważ stwarza to zagrożenie dla zwierząt i ludzi.

dowiska, a przetworzony produkt nie zostanie użyty do produkcji elementów, które mogłyby mieć bezpośredni kontakt z ludźmi lub z żywnością. Warto się upewnić przy oddawaniu opakowań, że na tzw. karcie przekazania odpadu został wpisany numer 15 01 10*, właściwy dla pustych opakowań po środkach ochrony roślin.

Więcej o Systemie Zbiórki PSOR na www.systempsor.pl

PSOR

Polskie Stowarzyszenie
Ochrony Roślin

Po Stronie Roślin
Ulubione · 12 lutego

Gdy chorują rośliny z pomocą przychodzi integrowana ochrona roślin. Istotą tej ochrony jest wykorzystywanie wszystkich dostępnych metod walki z organizmami szkodliwymi.

Integrowana ochrona roślin to także odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin z których należy korzystać w ostateczności, gdy metody niechemiczne okazały się niewystarczające.

Jeśli już skorzystaliśmy z preparatów chemicznych, to co zrobić z ich opakowaniami? Na pewno nie wyrzucać do zwykłego kosza... Wyświetl więcej

Co zrobić z opakowaniami po zużytych środkach ochrony roślin?

PSOR
Polskie Stowarzyszenie
Ochrony Roślin

Dbasz o porządek
w swoim ogrodzie?

Zadbaj o puste opakowania

po środkach
ochrony roślin!

W naszej kampanii edukacyjnej stosujemy różnorodne narzędzia i kanały dotarcia, między innymi reklamę radiową w formie piosenki, której tekst widać poniżej.

Zeskanuj lub kliknij w kod QR, aby usłyszeć reklamę:

*Czy normalny polski rolnik
może zadbać o swój zbiornik?
Ależ owszem, czemu nie?
Tylko niech nauczy się.*

*Masz kanistry po opryskach,
chciałbyś wykorzystać wszystko.
Ależ owszem, czemu nie?
Tylko płucz trzy razy je.*

*Płucz trzy razy przed opryskiem,
wtedy wykorzystasz wszystko.
Popłuczyny do zbiornika
i na pole już pomykaj.*

*Płucz trzy razy przed opryskiem,
wtedy wykorzystasz wszystko.
Tak oszczędzasz kasę, czas
i o środowisko dbasz.*

Od 2015 r. organizujemy m.in. **jednodniowe seminaria „Bezpieczne i odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin”** we współpracy ze szkołami rolniczymi, uczelniami, Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, Izbami Rolniczymi i innymi instytucjami. Seminaria obejmują cały cykl życia środków ochrony roślin w gospodarstwie – od momentu zakupu środka do gospodarowania pozostałościami i pustymi opakowaniami. W 2020 r. umożliwiliśmy wszystkim zainteresowanym samodzielną naukę online, tworząc **bezpłatną platformę szkoleniową o nazwie Akademia PSOR**. Tym sposobem zebraliśmy w jednym miejscu niezbędną wiedzę w formie materiałów wideo, poradników, ulotek i broszur przygotowanych przez ekspertów Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin oraz Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Skierniewicach.

**AKADEMIA
PSOR**

Nasze osiągnięcia

Prawidłowe gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi, w tym opakowaniami po środkach ochrony roślin jest ważne nie tylko ze względu na obowiązujące przepisy prawne. **Dzięki organizowanej zbiórce na terenie całego kraju i zwiększaniu świadomości wśród użytkowników środków ochrony roślin na temat gospodarowania pustymi opakowaniami po tych produktach zapobiegamy między innymi pozostawianiu odpadów na polach, zakopywaniu ich w lesie, ponownemu ich wykorzystywaniu bądź spalaniu – są to przykłady łamania prawa, które grożą karami grzywny.**

System Zbiórki Opakowań PSOR to sprawdzone i niezawodne narzędzie zagospodarowania pustych opakowań po środkach ochrony roślin. **Przez cały okres istnienia Systemu, czyli od 20 lat, działamy na rzecz bezpieczeństwa ludzi i środowiska, i przyczyniamy się do rozwoju nowoczesnego i zrównoważonego rolnictwa.** Prawidłowe gospodarowanie odpadami jest bowiem jedną z podstawowych zasad rolnictwa zrównoważonego.

System PSOR

realizuje założenia
**ROZSZERZONEJ
ODPOWIEDZIALNOŚCI
PRODUCENTA**

PROMUJE WŁAŚCIWE GOSPODAROWANIE

OPAKOWANIAM oraz ich staranne
płukanie – w trosce o zdrowie osób
narażonych na kontakt ze stężonym
produktem (rolnicy, pracownicy firm
odpadowych, osoby postronne)
i czyste środowisko

ZAPEWNIĄ BEZPIECZNY I ZGODNY Z PRAWEM

sposób zagospodarowania
odpadów sklasyfikowanych
jako niebezpieczne

jest elementem **GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM**

i wpisuje się w Europejską strategię
na rzecz tworzyw sztucznych

PROMUJE nowoczesne
i zrównoważone rolnictwo,
zgodne z Dyrektywą
o zrównoważonym
stosowaniu pestycydów

Realizacja
**Celów Zrównoważonego
Rozwoju ONZ**

Nasze osiągnięcia do dziś

w Polsce w ciągu 20 lat funkcjonowania
Systemu **PSOR ZEBRALIŚMY
ŁĄCZNIE 31 005 TON**
opakowań – tyle opakowań
zapełniłoby 138 boisk piłkarskich

138

68%

W 2023 r. w ramach Systemu
PSOR **ZEBRALIŚMY 68% MASY
OPAKOWAŃ WPROWADZONYCH
NA RYNEK, A 62% MASY OPAKO-
WAŃ** wprowadzonych na rynek
poddaliśmy recyklingowi.

w ramach Systemu PSOR
opakowania odbierane są z ponad
4 500 PUNKTÓW SPRZEDAŻY

na całym świecie działa obecnie
ponad **60 SYSTEMÓW** zbiórki
opakowań, które w latach
2005-2022 zebrały łącznie ponad
1 400 000 TON opakowań

w procesie recyklingu opakowania
przetwarzane są w sposób
**BEZPIECZNY DLA LUDZI
I ŚRODOWISKA**,
m.in. na osłony do światłowodów
i przewodów elektrycznych

3 DOBRE ZDROWIE
I JAKOŚĆ ŻYCIA

12 ODPOWIEDZIALNA
KONSUMPCJA
I PRODUKCJA

15 ŻYCIE
NA LĄDZIE

17 PARTNERSTWA
NA RZECZ CELÓW

Podsumowanie zbiórki opakowań

W pierwszym pełnym roku funkcjonowania Systemu PSOR zebraliśmy 515 ton opakowań, co stanowiło 26% masy opakowań po wprowadzonych na rynek produktach. **W kolejnych latach zwiększaliśmy poziom zbiórki. W efekcie w 2023 r. zebraliśmy z rynku 2 468 ton opakowań, czyli 68% masy wprowadzonych opakowań. Osiągnęliśmy również bardzo wysoki poziom recyklingu: 62% w odniesieniu do masy opakowań wprowadzonych na rynek i 92% w odniesieniu do masy zebranych opakowań.**

Poziom zbiórki opakowań w latach 2004-2023

Sukces Systemu Zbiórki Opakowań PSOR to zasługa każdego z uczestników Systemu. Dziękujemy użytkownikom środków ochrony roślin, sprzedawcom, wprowadzającym oraz Operatorowi za zaangażowanie w funkcjonowanie Systemu PSOR!

Dariusz Sip,
Przewodniczący Zarządu Polskiego
Stowarzyszenia Ochrony Roślin

porównanie roku 2005 i 2023

2005

515 ton
26%
zbiórki

2023

2467,6 ton
68%
zbiórki

System PSOR nie odniósłby sukcesu bez zaangażowania:

UŻYTKOWNIKÓW ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN,

którzy coraz chętniej uczestniczą w zbiórce opakowań i każdego roku konsekwentnie udowadniają, że dbałość o środowisko naturalne jest dla nich istotna. Swoim postępowaniem rolnicy i ogrodnicy potwierdzają znajomość przepisów prawa i zasad dobrej praktyki rolniczej.

SPRZEDAWCÓW,

którzy nie tylko przyjmują opakowania, ale także pomagają w edukowaniu użytkowników na temat zasad zbiórki i prawidłowego przygotowania opakowań. Cieszymy się, że w Systemie uczestniczy ponad 4 500 sklepów, dzięki czemu masa zebranych opakowań zwiększa się z każdym rokiem.

OPERATORA SYSTEMU,

firmy Remondis, odpowiadającej za fizyczną zbiórkę i bezpieczną utylizację opakowań, oraz pracowników Operatora, którzy wspierają nas swoją wiedzą i zapewniają odbiór opakowań ze sklepów.

ORGANIZACJI ROLNICZYCH, INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH, JEDNOSTEK NAUKOWYCH, DORADCÓW ORAZ MEDIÓW ROLNICZYCH,

którzy wspólnie z nami informują i uczą użytkowników środków ochrony roślin w zakresie gospodarowania pustymi opakowaniami.

PRODUCENTÓW I IMPORTERÓW ŚRODKÓW OCHRONY

działających na rzecz funkcjonowania i propagowania Systemu.

System PSOR w liczbach

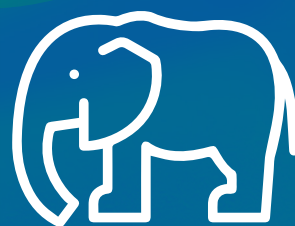
Łącznie od początku istnienia Systemu PSOR zebraliśmy ponad

31 005 ton
opakowań,

co jest równe

5 167
słoniom

135
statuom Wolności

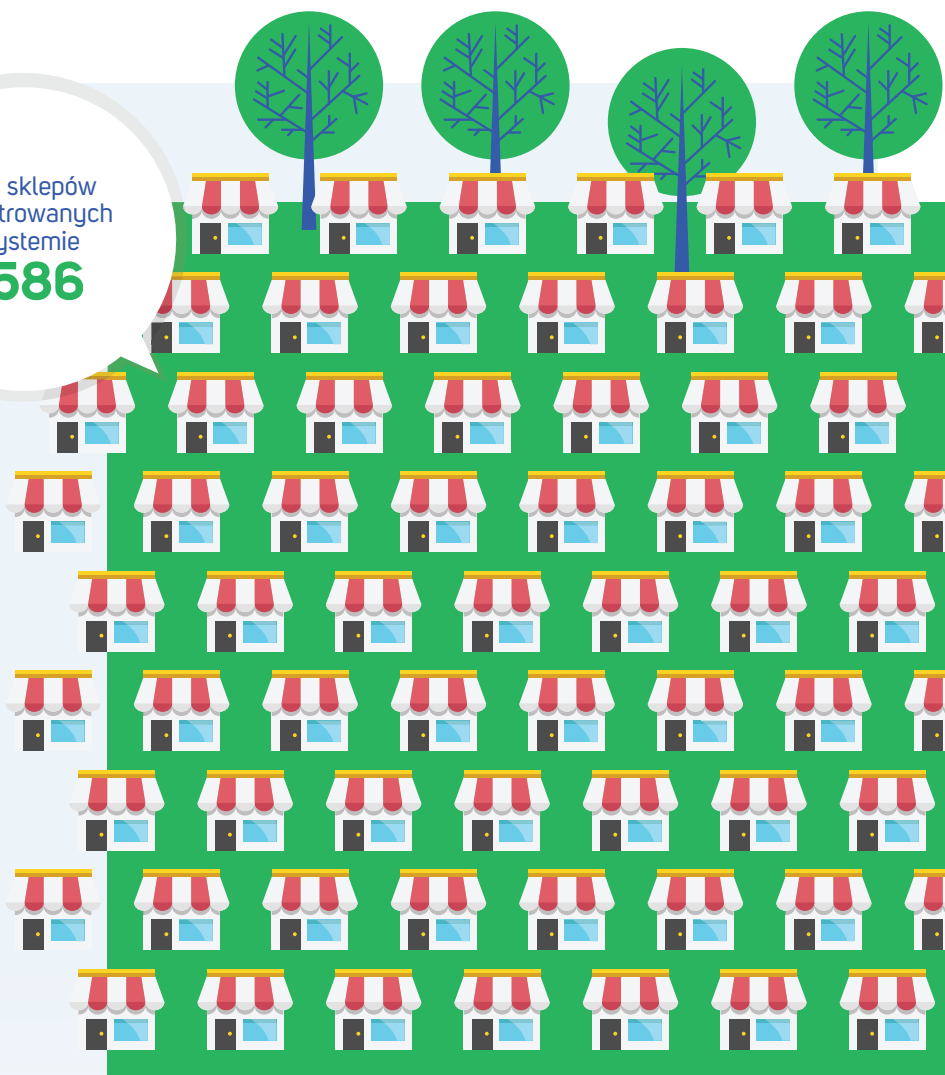
3
wieżom Eiffła

138
boiskom piłkarskim

liczba sklepów
zarejestrowanych
w Systemie
4 586

W Systemie PSOR
uczestniczy **4 586**
punktów sprzedaży,
a od początku istnienia
Systemu rozdystrybu-
owaliśmy do sklepów
około **61 700** worków
do zbierania opakowań.

Początkowo niewielu wierzyło w sukces zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin, a teraz możemy pochwalić się systemem na poziomie europejskim. Polski rolnik pokazał, że troska o środowisko i chęć prawidłowego zagospodarowania odpadów są dla niego ważne. Nie ma drugiej branży, która dawałaby im tak proste i bezpłatne rozwiązanie na przekazanie odpadów. Jest w tym też duży wkład punktów sprzedaży, których spore grono jest z nami od 20 lat.

Anna Wittbrodt, REMONDIS Sp. z o.o.

Wyzwania i przyszłość Systemu PSOR

Regulacje prawne i ROP

Sporym wyzwaniem dla funkcjonującego od 20 lat Systemu Zbiórki Opakowań PSOR są przede wszystkim **zmiany prawne** na rynku odpadów. Choć nowe przepisy mają z pozoru wymiary formalne, w praktyce przekładają się na efektywność zbiórki opakowań z rynku.

W 2021 r. w przestrzeni publicznej rozpoczęła się dyskusja na temat wprowadzenia **rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP)** do polskiego porządku prawnego. Wprowadzenie ROP będzie miało wpływ na wszystkich przedsiębiorców działających na rynku oraz podmioty publiczne zaangażowane w gospodarkę odpadami. Potencjalnie może to spowodować konieczność zmiany modelu funkcjonowania i finansowania Systemu PSOR. Jednocześnie jesteśmy przekonani, że System PSOR realizuje założenia ROP, dlatego deklarujemy chęć utrzymania dotychczasowych zasad funkcjonowania Systemu PSOR. O tym, w jaki sposób System PSOR realizuje cele ROP, piszemy na stronie 22.

Największe wyzwanie dla prawidłowego funkcjonowania Systemu Zbiórki Opakowań PSOR stanowią zmiany prawne dotyczące rynku odpadów.

Na poziomie UE planowane jest wprowadzenie nowego rozporządzenia dotyczącego opakowań i odpadów opakowaniowych (Packaging and Packaging Waste Regulation – PPWR).

Rozporządzenie to zakłada promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym i bardziej zrównoważone gospodarowanie odpadami. Ambitnymi celami rozporządzenia jest między innymi zredukowanie ilości odpadów, zwiększenie zdolności opakowań do recyklingu i wykorzystanie recyklatu w ich produkcji.

Zbiórka i recykling opakowań

Z roku na rok, wraz ze zwiększającym się poziomem zbiórki opakowań, przeznaczamy do recyklingu coraz więcej opakowań. W 2023 r. poddaliśmy recyklingowi 62% opakowań po wprowadzonych na rynek produktach, przekraczając tym samym wymagany ustawowy poziom recyklingu. Nadal jednak dużym wyzwaniem dla Systemu PSOR jest **ograniczona dostępność instalacji do przetwarzania odpadów**, wydłużające się procedury odnowienia zezwoleń na przetwarzanie odpadów niebezpiecznych pod kodem 15 01 10*, a wreszcie ryzyko utraty tych zezwoleń. Przyczyną tej sytuacji są zmiany w prawie, które z jednej strony celują w uzdrowienie gospodarki odpadami w Polsce, z drugiej zaś skutkują nakładaniem nowych obostrzeń formalnych, które znacznie utrudniają funkcjonowanie systemów zbierania odpadów.

Powodzenie zbiórki i recyklingu w dużym stopniu zależy także od użytkowników środków ochrony roślin. To oni, płucząc opróżnione opakowania, umożliwiają dalsze wykorzystanie opakowania jako surowca do recyklingu. Aby w kolejnych latach osiągać jak najwyższy poziom zbiórki i recyklingu opakowań będziemy kontynuować współpracę z instytucjami państwowymi, izbami rolniczymi i innymi organizacjami. Będziemy także kontynuować działania mające na celu edukację użytkowników, dystrybutorów i sprzedawców w zakresie prawidłowego gospodarowania opakowaniami.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (PSOR) od 20 lat nadzoruje i koordynuje prawidłowe funkcjonowanie Systemu Zbiórki Opakowań PSOR. Naszym nadrzędnym celem jest troska o bezpieczeństwo ludzi i środowiska poprzez prawidłowe gospodarowanie opakowaniami po środkach ochrony roślin. W ramach Systemu PSOR od 2004 r. zbieramy fizycznie opakowania po naszych produktach w całej Polsce, przez cały rok. System PSOR jest nie tylko elementem gospodarki o obiegu zamkniętym, ale również sposobem realizacji ROP przez producentów środków ochrony roślin.

Od ponad 20 lat zajmujemy się edukacją na temat bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin i ich znaczenia w produkcji żywności. Prowadzimy kampanie, w których pokazujemy rolnikom: jak ustrzec się przed podróbkami („Podejmuj mądre decyzje”); jak podczas pracy z produktem dbać o swoje bezpieczeństwo („Nie tylko plony potrzebują ochrony”), chronić środowisko przed skażeniem środkami ochrony roślin (Czyste Wody i TOPPS). Działając „Po stronie roślin”, pokazujemy, skąd bierze się jedzenie na naszych stołach i jaką rolę w tym procesie odgrywa rolnik, jego praca oraz narzędzia, które wykorzystuje. Wspieramy również bioróżnorodność oraz pokazujemy, jak mądrze pomagać owadom zapylającym w ramach akcji „Pomagamy pszczołom bez lipy”.

Aby ułatwić rolnikom dostęp do wiedzy, stworzyliśmy Akademię PSOR – bezpłatną platformę szkoleniową w całości poświęconą bezpiecznemu i odpowiedzialnemu stosowaniu środków ochrony roślin.